

1 נאמר לעיל (יא). שאמירת השירה היתה בשעת נסכי הקרבן. מבררת
2 הגמרא: **אִיבְעִיא לְהוּ נְסֻכִים הַבָּאִים בְּפִנֵי עֲצָמָן**, שלא ביום הקרבן,
3 כגון שהביאו קרבן ציבור ולא הביאו הנסכים אלא למחרת, **מְעוּנִין**
4 **שִׁירָה** – האם צריך לומר עליהם שירה בשעת הבאתם, **אוּ אִין**
5 **מְעוּנִין שִׁירָה**. ומבארת הגמרא צדדי הספק: שאפשר לומר, **בִּינֵן**
6 **דְּאָמַר** [רבי] **שְׂמוּאֵל בַּר נַחְמֵי אָמַר רַבִּי יוֹנָתָן** (לעיל יא), **מִנֵּן**
7 **שְׂאִין אוֹמְרִים שִׁירָה אֵלָא עַל הַיָּיִן** [וכו'], **אִם כֵּן אֲמַרְיִן** שירה על
8 הנסכים לבד, כיון שהשירה עיקרה על יין הנסכים. **אוּ דְלָמָא, עַל**
9 **אֲכִילָה וְשִׁתְיָה אֲמַרְיִן** שירה, כלומר, דווקא בזמן של אכילה
10 ושתייה, שבאים הנוכח והנסכים יחד, או אומרים שירה על הנסכים,
11 אבל **אֲשִׁתְיָה לְחוּדָה**, דהיינו ניסוך היין **לא אֲמַרְיִן**.

12 מנסה הגמרא לפשוט הספק: **תָּא שְׁמַע** ששינוי בברייתא לעיל (יא):
13 **רַבִּי יוֹסִי אוֹמַר מְגַלְגְּלִין זְבוּת לַיּוֹם וְזָכָא וְכוּ'** וחובה ליום חייב,
14 ושינוי בהמשך הברייתא, שבשעה שנכנסו האויבים לבית המקדש
15 היו כהנים וליויים עומדים על דוכן ואומרים שירה. מבררת הגמרא:
16 **הָאִי שִׁירָה מָאִי עֲבִידְתִּיהּ** – שירה זו מה עניינה, כלומר על איה
17 קרבן נאמרה, **אִילֵימָא** – אם נאמר שהיתה זו שירה **דְּעוֹלַת חוּבָה**
18 של קרבן התמיד, וכי קרבן התמיד **מִי הוּא**, והרי **בְּשִׁבְעָה עֶשְׂרֵי**
19 **בְּתַמּוּז** של אותה שנה **בְּמַל תְּמִידֵי**. ו**אֵלָא** נאמר שהיתה זו שירה
20 **דְּעוֹלַת נְדָבָה, וְהָאֵ תְנִי רַב מַרְיָה דְרַב כְּהֵנָא** בברייתא לעיל
21 (שם) **דְּעוֹלַת נְדָבָה לָא צְרִיכָא שִׁירָה**. **אֵלָא לָא**, היתה זו שירה
22 **דְּנְסֻכִים** שבאו בפני עצמם. ולפי זה הפשוט שנסכים הבאים בפני
23 עצמם טעונים שירה.

24 דוחה הגמרא: **אָמַר רַבָּא וְאִיתִימָא רַב אֲשִׁי, וְתַסְבְּרָא** – וכי סבור
25 אתה שהיתה זו שירה גמורה שאתה מוכיח מכך שאומרים שיר על
26 נסכים לבד, והרי **שִׁירָה דְיִימִיה** – השירה של אותו יום, שהיה יום
27 ראשון, הוא המזומר 'לַח' **הָאֲרִין וּמְלוֹאֵה'** (תהילים כד), ואילו
28 הפסוק (תהילים צד כג) **וְיִשָּׁב עֲלֵיהֶם אֵת אוֹנֵם, בְּשִׁירָה דְאַרְבַּעָה**
29 **בְּשָׁבָא הוּא**. **אֵלָא** צריך לומר **שְׂאִילֵימָא בְּעֵלְמָא הוּא דְנִפְל לְהוּ**
30 **בְּפִימִיָּהוּ** – קינה נפלה להם בפייהם, ולא היתה זו שירה, ולא נאמרה
31 לא על קרבן ולא על נסכים, ואין מכאן ראייה שאומרים שירה על
32 נסכים לבד.

33 מקשה הגמרא: **וְהָא עוֹמְדִים עַל הוֹקֵן דְּהוֹקֵן קָתְנִי בְּרִייתָא, וּמְשַׁמַּע**
34 **שְׁהִי עוֹמְדִים לְשֵׁם שִׁירָה גְּמוּרָה, וּבּוֹדָאִי שְׂרוּ עַל הַנְּסֻכִים, וְחוּרַת**
35 **הַחוּכְחָה שְׂאוּמְרִים שִׁירָה עַל הַנְּסֻכִים לבד.**

36 דוחה הגמרא: לעולם עלו לדוכן משום שירה, ואף על פי כן, מה
37 שאמרו שירה לא היה זה משום קרבן או נסכים, אלא **בְּדְרִישׁ לְקִישׁ,**
38 **דְּאָמַר רִישׁ לְקִישׁ אוֹמְרִים שִׁירָה שְׂלָא עַל הַקֶּרֶבֶן,** ומשום רשות,
39 ואם כן אין להוכיח שאומרים שירה על הנסכים לבד.

40 מקשה הגמרא: **אִי הָכִי שִׁישׁ רְשׁוּת לומר שירה גם שלא על הקרבן,**
41 **בְּנְסֻכִים נְמִי לֵימָא** שירה, שאין זה גרוע משירה שלא על הקרבן,
42 ותפשוט שאומרים שירה על נסכים, מיישבת הגמרא: לפי הצד שאין
43 חובה לומר שירה על נסכים, אין לומר כלל אף שיש רשות לומר
44 שירה שלא על הקרבן, שאם יאמרו, **נְפִיק מִינֵיהּ הוֹרְבָא** – עלול
45 לצאת מכך מכשול, שכשיראו שאומרים שירה על הנסכים לבד,
46 ומשום רשות ולא חובה, יבואו לומר שאף אמירת שירה על הנסכים
47 הבאים עם הקרבן רשות הוא ולא חובה.

48 הגמרא להלן דנה במה שנאמר לעיל בברייתא שחורבן בית ראשון
49 היה בשנה שמינית לשמיטה: **גּוֹפָא, רַבִּי יוֹסִי אוֹמַר מְגַלְגְּלִין זְבוּת**
50 **לַיּוֹם וְזָכָא וְכוּ'** וחובה ליום חייב וכו', וחרב הבית **בְּרֵאשׁוֹנָה** במוצאי
51 שביעית, וכן בבית שני. מקשה הגמרא: **בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית מִי מְשַׁבַּחַת**
52 **לָהּ** – האם אפשר שחרב בית ראשון בשמינית, ו**הַכְּתִיב** (יחזקאל מ
53 א) **בְּנוֹבָאֵת יְחֻזְקָאֵל עַל בְּנֵין הַבַּיִת לַעֲתִיד לְבוֹא, 'בְּעֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ**
54 **שָׁנָה לְגִלְוַתְנִי, בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּעֶשְׂרֵי לַחֲדָשׁ, בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה**
55 **אַחַר אֲשֶׁר הִכְתָּה הָעִיר**, ופירושו, בשנת עשרים וחמש לגלות
56 יהויכין, שגלה על ידי נבוכדנצר אחת עשרה שנה קודם לחורבן בית
57 ראשון, גלה יחזקאל עמו. והיא היתה שנת ארבע עשרה לחורבן
58 ירושלים. ונאמר שהיה זה 'בראש השנה בעשור לחודש', והרי ראש

59 השנה הוא באחד לחודש תשרי, אלא **אִיזוּ הָיָא שָׁנָה שְׂרָאשׁ הַשָּׁנָה**
60 **שְׁלָה בְּעֶשְׂרֵי לַחֲדָשׁ, הָיָי אוֹמַר זֶה שְׁנַת הַיּוֹבֵל, שְׂרָאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלָה**
61 **הוּא בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים, כְּלוּמַר, הַיּוֹבֵל וּדְיָנִי, שִׁשְׁחָרוּר עֲבָדִים וְחוּרַת**
62 **הַקֶּרְקָעוֹת לְבַעֲלֵיהֶם חָלִים בְּתַקִּיעַת שׁוֹפָר שֶׁל יוֹם הַכִּיפּוּרִים. וְאִם כֵּן,**
63 **שְׁנַת אַרְבַּע עֶשְׂרֵה לְחֻרְבַן הַבַּיִת** (עם שנת החורבן) היתה שנת יובל,
64 **וְאִי סְלָקָא דְעֻקְתָּהּ שְׁבַחַת בְּשָׁבְעֵי חֲרִיב** – שבשנה ראשונה למנין
65 שביעית חרב הבית (דהיינו מוצאי שביעית), אי אפשר שהיתה נבואת
66 יחזקאל בשנת היובל וגם בשנת הארבע עשרה לחורבן, שהרי **מְהֵד**
67 **בְּשָׁבְעֵי לְחַד בְּשָׁבְעֵי, מְמַנֵּי** – משנה ראשונה של מנין שביעית זה
68 עד שנה ראשונה של מנין שביעית שקדם לו ושתי השנים בכללן
69 ישנן שמונה שנים, ולחַד **בְּשָׁבְעֵי אַחֲרֵינָא, חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה הוּוּיִין** – ועד
70 שנה ראשונה למנין שביעית שקודם, ישנן חמש עשרה שנה. ולפי
71 חשבון זה, אם חורבן הבית היה במוצאי שביעית צריך היה היובל
72 להיות בשנת חמש עשרה לחורבן הבית, שהרי הוא בא במוצאי
73 שביעית, וכיון שאמר יחזקאל שהיה היובל בשנת ארבע עשרה
74 לחורבן הבית אי אפשר שחרב בשנה ראשונה לשמיטה אלא בשנה
75 לשמיטה, וכך מוצא אתה שבשנה הארבע עשרה לחורבן היתה שנת
76 היובל.

77 מתרצת הגמרא: **אָמַר רַבִּינָא, נְבוּאָת יְחֻזְקָאֵל הִיָּתָה בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה**
78 **שָׁנָה 'אַחַר שָׁנָה' שְׁהוֹפְתָה הָעִיר, כְּלוּמַר אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה אַחֲרֵי**
79 **הַשָּׁנָה שֶׁחָרַב הַבַּיִת, שְׂאִין שְׁנַת הַחוּרְבָן מִן הַחֲשׁוּבָן, וְכַאֲשֶׁר תַּחֲשַׁב**
80 **חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה אַחֲרוּנִית מִשְׁנַת נְבוּאָת יְחֻזְקָאֵל, שְׁהִיָּתָה שְׁנַת יוֹבֵל,**
81 **נִמְצָא הַבַּיִת חָרַב בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית.**

82 מקשה הגמרא לרבינא: **אִי הָכִי** – אם כך שהיתה שנת נבואת
83 יחזקאל שנת חמש עשרה לחורבן הבית, לא תמצא נבואת יחזקאל
84 **בְּעֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ שָׁנָה** לגלות יהויכין, אלא בשנת **עֶשְׂרִים וְשִׁשׁ** לגלות
85 **הַיָּוִיִן** – היתה. **דְּאָמַר מַר, גְּלוּ יִשְׂרָאֵל לְבַבֵּל עִם יְהוִיכִן בְּשַׁנַּת שְׁבַע**
86 **לְכִיבוּשׁ יְהוִיכִים** על ידי נבוכדנצר, **גְּלוּ בְּשָׁמוּנָה** – ואותה גלות היתה
87 בשנת שמונה למלכות נבוכדנצר, שמלך שנה אחת לפני כיבוש
88 יהויקים. ו**גְּלוּ יִשְׂרָאֵל לְבַבֵּל עִם צַדְקִיהוּ בְּחוּרְבַן הַבַּיִת בְּשַׁנַּת שְׁמוֹנָה**
89 **עֶשְׂרֵה** לכיבוש יהויקים, **גְּלוּ בְּתִשְׁעַ עֶשְׂרֵה** – אותה גלות היתה
90 בשנת תשע עשרה למלכות נבוכדנצר. **צָא וְחֲשַׁב, מְשַׁב וְעַד תְּמַנֵּי**
91 **כְּרִי, חַד כְּרִי** – משנת שבע לכיבוש יהויקים, שאז גלה יהויכין. עד
92 שנת שמונה עשרה לכיבוש יהויקים, שאז חרב הבית, הרי אחת
93 עשרה שנה, **וְחֲמִשׁ עֶשְׂרֵה** – הוסף על זה חמש עשרה שנה שיש
94 לדברך מחורבן הבית עד נבואת יחזקאל (עם שנת החורבן ושנת
95 הנבואה), **עֶשְׂרִים וְשִׁית הַיָּוִיִן** – נמצא ששנת הנבואה היא שנת
96 עשרים ושש לגלות יהויכין (עם שנת הגלות), ומדוע אמר יחזקאל
97 'בעשרים וחמש שנה לגלותנו'. אלא ודאי יש לומר שחרב הבית
98 בשנה שנייה לשמיטה, וְחוּרָה הַקּוּשִׁיא לְמֻקוּמָה הֵיאֵךְ אוֹמַרְתָּ
99 הַבְּרִייתָא לְעֵיל שְׁחוּרְבַן הַבַּיִת הִיָּתָה בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית.

100 דוחה הגמרא: **אָמַר לָךְ רַבִּינָא, וְלְדִידֵךְ מִי נִיָּחָא** – ולדברך ששנת
101 החורבן כלולה בחשבון של ארבע עשרה שנה עד נבואת יחזקאל,
102 האם מיושב, **מְכַרֵּי** – והרי במימרא נאמר **שְׁגָלוּ נְמִי בְּתִשְׁעַ עֶשְׂרֵה**
103 **שָׁנָה לְכִיבוּשׁ יְהוִיכִים, וּבְגִלּוֹת זֶה הִיָּתָה הַחוּרְבָן, צָא וְחֲשַׁב, מְשַׁב וְעַד**
104 **תְּשִׁסְרֵי, תְּרַתֵּי כְּרִי** – משנת שבע לכיבוש יהויקים עד שנת תשע
105 עשרה, **שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה, וְאַרְבַּע כְּרִי** – הוסף על כך ארבע עשרה
106 שנה שיש לשיטתך מהחורבן עד נבואת יחזקאל, כולל שנת החורבן
107 ושנת היובל, **עֶשְׂרִים וְשִׁית הַיָּוִיִן** – נמצא ששנת הנבואה היא שנת
108 העשרים ושש לגלות יהויכין, וקשים אף לדברך דברי יחזקאל
109 'בעשרים וחמש שנה לגלותנו'. **אֵלָא מָאִי אִית לָךְ לְמִימַר** – אלא
110 מה תאמר, שחשבון השנים של עשרים וחמש שנה לגלות יהויכין
111 הוא **לְכַר מִשְׁתָּא דְגָלוּ בָּהּ** – חוץ לשנת הגלות עצמה, שאין שנת
112 הגלות מן החשבון, **לְדִידֵי נְמִי לְכַר מִשְׁתָּא דְגָלוּ בָּהּ** – אף לדברי,
113 שחמש עשרה שנה היו משנת החורבן עד נבואת יחזקאל מתיישב
114 החשבון ששנת הנבואה נמנית כשנת עשרים וחמש לגלות [שהיתה
115 אחת עשרה שנה קודם החורבן], ולפי שאין שנת הגלות מן החשבון.
116 מקשה הגמרא: **מְכָל מְקוּם, תְּשִׁסְרֵי לְרַבִּינָא קִשְׂיָא** – אף שמיושב

המשך ביאור למס' ערכין ליום רביעי עמ' א

1 לדברי רבינא חשבון השנים בדברי יחזקאל, בכל אופן, מה ששנינו
2 שגלו בתשע עשרה לכיבוש יהויקים קשה לדבריו, שהרי גלות
3 יהויכין היתה בשנת שבע לכיבוש יהויקים, ומאותה שנה עד שנת
4 החורבן שהיתה בתשע עשרה לכיבוש, אף בלא שנת הגלות עצמה
5 [ובלא שנת החורבן], אחת עשרה שנה, הוסף על כך חמש עשרה
6 שנה, שלדברי רבינא היו מהחורבן עד נבואת יחזקאל, הרי עשרים
7 ושש.
8 מתרצת הגמרא: **מִי סְכַרְתָּ שְׁלֹשׁ גְלוֹת הָיוּ** – האם סבור אתה
9 ששלש גלויות היו, בשבע לכיבוש יהויקים, בשמונה עשרה ובתשע

10 עשרה. לא כך הוא אלא שתי גלויות היו, וכך פירוש השמועה, **גָּלוּ**
11 **בְּשַׁנַּת שִׁבְעָה לְכִיבוּשׁ יְהוֹיָקִים, שָׁהִיא שְׁמוֹנֶה לְמַלְכוּת נְבוּכַדְ**
12 **נֶצַר, שְׁמֶלֶךְ שְׁנַת אַחַת קוֹדֵם שְׁכִיבֵשׁ אֶת יְהוֹיָקִים, וְגָלוּ בְּשַׁנַּת שְׁמוֹנֶה**
13 **עָשָׂרָה לְכִיבוּשׁ יְהוֹיָקִים, שָׁהִיא שְׁנַת תְּשַׁע עָשָׂרָה לְמַלְכוּת נְבוּכַדְ**
14 **נֶצַר.** והיה חורבן הבית בשנת שמונה עשרה לכיבוש יהויקים שהיא
15 עשר שנים מגלות יהויכין [בלא שנת הגלות עצמה], הוסף על כך
16 חמש עשרה שנים שמהחורבן עד הנבואה, הרי עשרים וחמש שנה
17 מגלות יהויכין עד נבואת יחזקאל. **וּכְדָאָמַר מֶר בַּשָּׁנָה רְאִישׁוֹנָה**
18 **לְמַלְכוּתוֹ, בְּיָבֵשׁ נְבוּכַדְנֶצַּר אֶת הָעִיר נִיְנֹה,**

ובשנה שנינה למלכותו עולה לארץ ישראל ויביש יהויקים לעבד,
 הרי ששנה שביעית לכיבוש יהויקים היא שנה שמינית למלכות
 נבוכדנצר, והשנה השמונה עשרה לכיבוש יהויקים היא השנה
 התשע עשרה למלכות נבוכדנצר.
 שנינו בברייתא לעיל (יא): וכן בשנינה, שחורבן בית שני גם הוא היה
 במוצאי שביעית. מקשה הגמרא: ושנינה כמוצאי שביעית מי
 משפחת לה – האם מוצא אתה שחורבן בית שני היה במוצאי
 שביעית, מפרקי – והרי בית שני כמה שנים קם (עמוד) ארבע מאה
 ועשרים שנים שלמות, מלבד שנת החורבן, וחרב בשנת הארבע
 מאות עשרים ואחת. ומנין השמיטין והיובלות החלו למנות מתחילה
 משדוקם בית שני. צא וחשוב, בארבע מאה שנה ישנם תמניא יובלי
 – שמונה יובלות, שבכל חמישים שנים יש יובל, ולאחר היובל
 האחרון נותרו עוד עשרים שנה, שמתוכם, ארבעי תרי שבוע –
 ארבע עשרה שנים שהן שני מניינים של שמיטה, פשו להו שית –
 נותרו עוד שש שנים שהיה הבית עומד לאחר השמיטה הנה ליה
 בשיטתא בשבוע – הרי בשיטתא לשבוע של שמיטה הושלמו ארבע
 מאות ועשרים שנה לבנין הבית, ונמצא שחרב הבית בשנה
 שלאחריה דיינו בשביעית, ולא במוצאי שביעית.
 מתרצת הגמרא: הנה שני דאגליהו סתריב עד דאתא ירמיה
 אהדרינהו, לא קתשיב להו – אלו השנים שהגלה סתריב את
 עשרת השבטים עד שהחזירם ירמיה אינו עולות לחשבון, כיון שבטל
 מנין שמיטין ויובלות משגלו מקצת השבטים לשיטת רבי יהודה,
 ומשבו החלו למנות מתחילה, ואותה שנה ששבו היתה שנת
 השמונה עשרה ליאשיהו מלך יהודה, ומלך יאשיהו שלשים ואחת
 שנים. צא וחשוב, משנת שמונה עשרה שבה החלו למנות עד שנת
 שלשים ואחת, ארבע עשרה שנים, ולאחרי מלך יהויקים אחת
 עשרה שנה, ולאחרי מלך יהויכין שלשה חדשים ובאותה שנה החל
 צדקיהו למלוך, ומלך אחת עשרה שנה עד חורבן הבית, הרי,
 משחלו למנות עד חורבן הבית שלשים ושש שנים, ומתיישב
 החשבון שחרב הבית במוצאי שביעית בשנת שלשים ושש למנין
 היובל, וארבע עשרה שנה לאחר מכן היה היובל.
 תירוצ נוסף ליישב דברי הברייתא של רבי יוסי כשיטת רבנן: איבעית
 אימא, לעולם רבנן, ומה שהוקשה לשיטתם, נמצא שחרב בית שני
 בשיטת לשמיטה, יש לומר כי בברייתא וכן בשנינה אינו
 עולה על כך שחרב במוצאי שביעית אלא אשארא – על שאר
 הדברים שנאמרו בחורבן בית ראשון, שחרב ביום ראשון בשבת
 ובתשעה באב.
 מוכיחה הגמרא: הכי נמי מסתפרא שמה ששנינו וכן בשניה אינו
 עולה על כל המאורעות שאירעו בחורבן בית ראשון, דאי לא תימא
 הכי, יקשה מה ששנינו שבזמן החורבן היתה משמרתו של יהויירב,
 וכי משמרתו של יהויירב בשנינה מי הוא – האם היתה, והתניא,
 ארבע משמרות עלו עם עזרא מן הגולה, ואלו הן, ידעיה וחרים,
 פשוהו ואימר, עמדו נביאים שביניהם וחלקום לעשרים וארבע
 משמרות – חלקו ארבע משמרות אלו שעלו מבבל לעשרים וארבע,
 כמנין המשמרות שהיו בבית ראשון. ולא היו חכמים יודעים כיצד
 לסדרם כעת, מי יעבד אחרי מי. כתבו השמות של כל ראש משמרת
 שמינו לאחר שחלקום, עשרים וארבעה שמות על עשרים וארבעה
 פתקים, בללום ונתנום בקלפי, ומשמרת שיעלה שמה ראשונה היא
 הצריכה לעבוד בשבוע הראשון, ומי שלאחריה בשבוע שלאחריה וכן
 הלאה. בא אחד מבני משמרת ידעיה ונמל פתקים מן הקלפי, ועלה
 בידו בתחילה חלקו וחלק חביריו, שש, שכונן ברוח הקודש שיעלה
 בידו פתק אשר שמו רשום עליו, ואחר כך הוציא עוד חמשה פתקים,
 ועל כולם היה רשום שמות חביריו ממשמרת ידעיה שבתחילה,

ובשנה שנינה למלכותו עולה לארץ ישראל ויביש יהויקים לעבד,
 הרי ששנה שביעית לכיבוש יהויקים היא שנה שמינית למלכות
 נבוכדנצר, והשנה השמונה עשרה לכיבוש יהויקים היא השנה
 התשע עשרה למלכות נבוכדנצר.
 שנינו בברייתא לעיל (יא): וכן בשנינה, שחורבן בית שני גם הוא היה
 במוצאי שביעית. מקשה הגמרא: ושנינה כמוצאי שביעית מי
 משפחת לה – האם מוצא אתה שחורבן בית שני היה במוצאי
 שביעית, מפרקי – והרי בית שני כמה שנים קם (עמוד) ארבע מאה
 ועשרים שנים שלמות, מלבד שנת החורבן, וחרב בשנת הארבע
 מאות עשרים ואחת. ומנין השמיטין והיובלות החלו למנות מתחילה
 משדוקם בית שני. צא וחשוב, בארבע מאה שנה ישנם תמניא יובלי
 – שמונה יובלות, שבכל חמישים שנים יש יובל, ולאחר היובל
 האחרון נותרו עוד עשרים שנה, שמתוכם, ארבעי תרי שבוע –
 ארבע עשרה שנים שהן שני מניינים של שמיטה, פשו להו שית –
 נותרו עוד שש שנים שהיה הבית עומד לאחר השמיטה הנה ליה
 בשיטתא בשבוע – הרי בשיטתא לשבוע של שמיטה הושלמו ארבע
 מאות ועשרים שנה לבנין הבית, ונמצא שחרב הבית בשנה
 שלאחריה דיינו בשביעית, ולא במוצאי שביעית.
 מתרצת הגמרא: הא מני, רבי יהודה היא, דאמר, שנת חמשים
 עולה לכאן ולכאן – שנת החמישים, היא גם שנת היובל למנין
 הקודם והיא גם השנה הראשונה למנין היובל הבא ולמנין שביעית
 הבא, ולפי חשבון זה, בכל ארבעים ותשע שנים יש מנין יובל שלם.
 ואם כן, כנגד כל מנין יובל שחישבנו בשיטת רבנן, לרבי יהודה יש
 עוד שנה לחשבון היובל הבא, אייתי תמניא מתמניא יובלי – הבא
 שמונה שנים משמונה יובלות, שרברבן שנת הארבע מאות היא שנת
 היובל השמיני, ולרבי יהודה, היא שנה שמינית במנין היובל התשיעי,
 והני שית הוי ארביסר – הוסף על שמונה שנים אלו שש השנים
 מעשרים השנים הנוספות (שהרי ארבע עשרה השנים האחרות
 שמתוכן כבר חישבנו לעיל שהן שתי שמיטות), הרי ארבע עשרה,
 שהן שתי שמיטות מכוונות, נמצאת השלמת מנין ארבע מאות
 ועשרים לבנין הבית בשנת שמיטה, אישתכח דבמוצאי שביעית
 קרוב הבית שהרי חרב בשנה שלאחריה.
 מקשה הגמרא: אי בשיטת רבי יהודה הולכת הברייתא של רבי יוסי,
 אם כן חורבן הבית בראשונה לא משפחת לה במוצאי שביעית.
 דתניא, שבועה עשר יובלות מנו ישראל משנבנסו לארץ ועד
 שפיצאו לגלות בבל, שנאמר לגבי בנין בית ראשון בידי שלמה המלך
 (מלכים א' ו א) ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצאת בני
 ישראל מארץ מצרים וגו' וכן הבית לה, נבנה בית ראשון בשנת
 ארבע מאות ושמונים ליציאת מצרים, הורד מתוכם ארבעים שנה
 משיצאו ממצרים עד שנכנסו לארץ, הרי ארבע מאות וארבעים,
 הוסף עליהם ארבע מאות ועשר שנים שהיה הבית עומד, הרי שמונה
 מאות וחמישים משנכנסו לארץ ועד שגלו בחורבן הבית, ובמספר
 שנים זה יש שבעה עשר יובלות של חמישים שנה. ממשיתה
 הברייתא: ואי אתה יכול לומר שמעשה שנבנסו לארץ מנו מנין
 שמיטין ויובלות, שאם אתה אומר כן, נמצא בית חרב בתחילת
 יובל – בשנת היובל עצמה. ואי אפשר לומר שהיה החורבן בשנת
 היובל, שאם כן אי אתה מוצא שהיה היובל ארבע עשרה שנה
 לאחר מכן כפי שאמר יחזקאל (יחזקאל מ א) בראש השנה בעשור
 לחדש, בארבע עשרה שנה אחר אשר הוקתה העיר. אלא ודאי
 צא מהם – הורד מן המנין, שבוע שנים שפיבשו את הארץ, ושבוע
 שנים שחילקו הארץ לנחלות, שלא מנו בהן שמיטין ויובלות.